

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
VILNIAUS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 7066 8042, faks. 8 7066 2000,
el.p. vilniaus.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt.

B. Pinkevičiaus individuali įmonė	2015-11-27	Nr. (15.8)-A4-13295
UAB „Elektros pasaulis“	Į 2015-11-06	Nr. 215/15

Eletrėnų savivaldybės administracijai
Vilniaus visuomenės sveikatos centrui
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento Vilniaus skyriui

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

**ATRANKOS IŠVADA DĖL ELEKTRĖNŲ SAV. LAJAUS ŽVYRO IR SMĖLIO
TELKINIO NAUJO PLOTO (3,47 HA) NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI
VERTINIMO**

1. Informaciją pateikė

B. Pinkevičiaus individuali įmonė, Konstitucijos pr. 23, Vilnius, tel./faks: 852735810, mob. tel.: +3708642531, el.p.: info@bpimone.lt, kontaktinis asmuo: Sigita Puzaitė-Jurevič, tel.: 852735810, el.p.: s.puzaitė@bpimone.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Elektros pasaulis“, Trakų g. 50, Semeliškės, kontaktinis asmuo direktorius Valdas Dzikevičius, mob. tel.: +37069812377, el.p.:elektros.pasaulis@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Elektrėnų savivaldybės Lajaus žvyro ir smėlio telkinio naujo ploto (3,47 ha) naudojimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Lajaus k. ir Mackonių k., Semeliškių sen., Elektrėnų sav.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – naudingųjų iškasenų (žvyro ir smėlio) kasyba atviru kasiniu (karjeru). Planuojamas naudoti plotas yra Lajaus kaimo teritorijoje (18 gyventojų). PŪV teritorija numatoma penkiuose žemės ūkio paskirties sklypuose (kad. Nr. 7967/0003:1048, 7967/0003:149; 7967/0003:100; 7967/0003:1050; 7967/0003:150). Pagal Elektrėnų savivaldybės teritorijos bendrąjį planą (toliau – Bendrasis planas) dalis planuojamo naudoti ploto (apie 3,1 ha) patenka į žemės ūkio teritoriją (Ž1). Apie 2,5 ha ploto yra Mackonių kaimo kapinių sanitarinę apsaugos zoną. Pietinis planuojamos naudoti teritorijos plotas (apie 0,4 ha) patenka į aktyvios rekreacijos zoną (R1). PŪV teritorija ribojasi su UAB „Elektros pasaulis“ eksploatuojamu Lajaus žvyro ir smėlio telkiniu. PŪV plotas nepatenka į valstybės saugomas teritorijas. Artimiausios saugomos teritorijos yra Aukštadvario regioninis parkas, nutolęs apie 5,3 km į pietus ir Pipiriškių geomorfologinis draustinis, nutolęs apie 5,4 km į šiaurę. Artimiausioje aplinkoje 150 - 200 m atstumu yra keli dirbtinai iškasti vandens telkiniai, apie 900 m pietryčių kryptimi – ež. Lajus bei

šalia ežero užpelkėjusios teritorijos. Artimiausia gyvenvietė yra 2,0 km atstumu į vakarus – Semeliškių miestelis (580 gyventojų). Iki Elektrėnų miesto yra apie 15 km (24975 gyventojų). Artimiausios gyvenamosios teritorijos nuo PŪV yra nutolusios apie 56 m, 220 m, 240 m atstumais.

Planuojamas naudoti Lajaus žvyro ir smėlio telkinio naujas plotas apima 2011 m. ir 2014 m. detaliai išžvalgytus telkinio plotus. 2011 m. Lajaus telkinio naujo ploto detaliai išžvalgyti spėjamai vertingi (331) žvyro išteklių apbruoti ir apskaičiuoti 2,78 ha plote, sudaro 180 tūkst. m³, detaliai išžvalgyti spėjamai vertingi (331) smėlio išteklių apbruoti ir apskaičiuoti tame pačiame 2,78 ha plote, sudaro – 235 tūkst. m³. 2014 m. detaliai išžvalgyti spėjamai vertingi (331) žvyro kelių dangoms įrengti išteklių apbruoti ir yra apskaičiuoti 0,57 ha plote ir sudaro 19 tūkst. m³, iš jų 0,05 ha elektros linijos apsaugos zonoje sudaro 2 tūkst. m³, detaliai išžvalgyti spėjamai vertingi (331) smėlio kelių dangoms įrengti išteklių apbruoti ir yra apskaičiuoti 0,80 ha plote ir sudaro 95 tūkst. m³, iš jų 0,05 ha elektros linijos apsaugos zonoje sudaro 6 tūkst. m³. Natūrali telkinio naudingoji iškasena atitinka LST 1331:2002 standarto reikalavimus ir yra tinkama automobilių kelių dangoms įrengti ir remontuoti. Žvyro ir smėlio karjero eksploatavimo technologija sudarys: augalinio sluoksnio ir mineralinės dangos nukasimas, technologinių karjero vidaus kelių įrengimas, naudingojo kardo iškasimas ir pakrovimas į autosavivarčius, iškastos produkcijos išvežimas iš karjero, išekspluotauto ploto rekultivavimas.

PŪV teritorijos dangos gruntą sudaro augalinis sluoksnis, fluvio-glacialinis kraštinių darinių įvairiagrūdis, vyraujant itin smulkiagrūdžiui, stipriai aleuritingas ir molingas smėlis bei glacialinis gelsvai pilkas priemolis. Jos storis naujame plote kinta nuo 0,1 iki 6,5 m, vidurkis – 3,3 m. Eksploatuojant planuojamą naudoti plotą bus nukasta apie 108 tūkst. m³ dangos grunto, iš jo apie 8 tūkst. m³ dirvožemio. Danga bus nukasama buldozeriu. Dirvožemio sluoksnis buldozeriu sustumiamas į kaupus ir nukasamas krautuvu, pakraunant į autosavivarčius ir transportuojamas į sandėliavimo vietas.

Naudingasis koldas bus kasamas krautuvu ir atvirkščio kasimo ekskavatoriumi 4 pakopomis, vėliau pakraunant į autosavivarčius. Žvyras ir smėlis krautuvu bus pakraunamas į autosavivarčius ir transportuojamas į paskirties vietą. Kasybos darbai, priklausomai nuo žvyro ir smėlio poreikio, bus vykdomi sezoniskai, 5 dienas per savaitę, viena pamaina. Naudingąjį telkinio koldą Lajaus žvyro ir smėlio telkinio naujame plote sudaro viršutinio pleistoceno Baltijos posvitės kraštinių darinių fluvio-glacialinės nuogulos (ftIIIb1). Jas sudaro įvairiagrūdis, vyraujant vidutingrūdžiui iki smulkiagrūdžio, vietomis aleuritingas smėlis ir įvairaus stambumo žvyro nuogulos. Bendras detaliai išžvalgyto telkinio naudingojo sluoksnio storis išteklių apskaičiavimo plote kinta nuo 5,8 iki 29,2 m, vidutiniškai – 14,9 m. Žvyro sluoksnio storis kinta nuo 0,0 iki 22,4 m, vidutiniškai sudaro 6,4 m. Smėlio sluoksnio storis nepažeistame kasybos darbuose plote kinta nuo 2,7 iki 20,6 m, vidutiniškai sudaro 10,3 m. Visi išteklių žvalgybos plote sausi.

Dyzelinis kuras ir tepalai kasybos mašinoms bus atvežami ir užpildomi specialiu transportu su užpildymo įranga. Kasybos mašinų remontas ir techninis aptarnavimas karjere nebus atliekamas. Esant metiniam žvyro ir smėlio iškasimui 20 tūkst. m³, per metus bus sunaudota apie 17,21 t dyzelinio kuro. Į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių per metus pateks apie 1,6 t teršalų (CO, CH, NOx, SO2 ir KD). Dulketumo mažinimui, esant sausiesiems orams, karjero vidaus ir produkcijos išvežimo keliai bus laistomi vandeniu. Karjero vidaus keliuose transporto priemonių ir kitų mobiliųjų mechanizmų bei produkcijos išvežimo keliuose (žvyrkelyje) autosavivarčių greitis bus ribojamas iki 20 km/h. Transportuojant gruntą autosavivarčių kėbulai bus dengiami tentais.

Kasybos darbai bei rekultivavimo darbai bus vykdomi sezoniskai. Visas planuojamas naudoti plotas bus iškastas ir rekultivuotas per 27 metus (esant 20 tūkst. m³ žvyro ir smėlio iškasimui per metus). Išekspluotautas plotas bus rekultivuotas. Baigus eksploatuoti telkinį, teritorija bus apželdinta miško želdiniais ir žoliniais augalais, kuri įsilies į esamą kraštovaizdį ir atitiks Bendrojo plano sprendinius. Planuojamo ploto kasybos ir rekultivavimo darbų kalendorinis planas bus pateiktas telkinio naudojimo projekte.

Planuojamoje teritorijoje gruntinis bei paviršinis vanduo gamybiniais ir buitiniams tikslams nebus naudojamas. Darbuotojams bus įrengta konteinerinio tipo administracinė – buitinė patalpa su trumpalaikio buitinių nuotėkų sukaupimo rezervuaru, geriamasis vanduo bus atvežamas plastikinėje taroje. Ūkinės veiklos metu susidariusios buitinės nuotekos iš buitinių nuotėkų sukaupimo

rezervuarų, pagal sutartį su nuotekas tvarkančia įmone, bus išvežamos į buitinių nuotekų valymo įrenginius. Karjere nebus vykdomas joks pirminis žaliavos perdirbimas ir nebus naudojamos jokios cheminės medžiagos – kasybos atliekų nesusidarys.

Kasybos darbai bendrame Lajaus telkinyje bus vykdomi vienoje kasavietėje, todėl suminis poveikis aplinkai nevertinamas. Triukšmo sklidimas aplinkoje apskaičiuotas pagal Lietuvos standartą LST ISO 9613-2:2004. Pagal skaičiavimus artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje (sodyba Nr. 2, nutolusi apie 56 m) suminis triukšmo lygis, nuo kasavietėje veikiančių mechanizmų, siektų 52,13 dB. Suminis triukšmo lygis sodyboje Nr. 1 (nuo PŪV vietos nutolusi apie 220 m), įvertinus rajoninio kelio Nr. 4725 (Semeliškės – Jokūbiškės) automobilių keliamą triukšmą, grunto transportavimo keliu važiuojančių sunkiasvorių automobilių keliamą triukšmą bei karjero triukšmą, siektų 52,4 dB ir neviršytų leidžiamų higienos normos HN 33:2011 „Akustinis triukšmas. Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ triukšmo normatyvų. Siekiant sumažinti triukšmo poveikį darbuotojų sveikatai Lajaus žvyro ir smėlio telkinio naujame plote eksploatavimo metu bus naudojami Europos Sąjungos saugias darbo sąlygas atitinkantys mechanizmai. Visų šiuolaikinių kasybos mašinų operatorių darbo vietos (kabinos) yra aprūpintos oro kondicionavimo ir triukšmo slopinimo įrenginiais. Buldozerių, krautuvų, ekskavatorių operatorių kėdės turi apsaugą nuo vibracijos.

Įmonėje bus laikomasi sudarytų priešgaisrinių saugos taisyklių, su kuriomis bus supažindinami visi dirbantieji.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka į „Natura 2000“ tinklo teritoriją. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija yra Bitiškių ežeras nuo PŪV teritorijos nutolęs apie 9 km į rytų pusę, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas - netikslingas.

6. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

6.1. PŪV yra sąlyginai švari ir reikšmingo poveikio aplinkos komponentams neturės. Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai bei saugotinos kultūros paveldo vertybės nepatenka. Įvertinus planuojamos ūkinės veiklos vietą ir atstumus iki saugomų teritorijų, PŪV poveikis artimiausioms gamtinėms paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms, kultūros paveldo vertybėms, saugomoms teritorijoms bei „Natura 2000“ teritorijoms nenumatomas.

6.2. Žvyro ir smėlio kasyba numatoma detalai išžvalgytame vertingų išteklių plote ir atitinka atitinka Elektrėnų savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2016 metų sprendinius. Veikla numatoma jau veikiančiame naudingųjų iškasenų telkinyje.

6.2. Pagal pateiktą informaciją PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai artimiausiose sodybose viršijami nebus ir atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius.

6.3. PŪV metu neigiamam poveikiui sumažinti numatytos priemonės: oro taršai kietosiomis dalelėmis sumažinti, sausros metu karjero vidaus ir išvežimo keliai bus laistomi; karjero vidaus keliuose transporto priemonių ir kitų mobiliųjų mechanizmų bei produkcijos išvežimo keliuose (žvyrkelyje) autosavivarčių greitis bus ribojamas iki 20 km/h; transportuojant gruntą autosavivarčių kėbulai bus dengiami tentais.

6.4. Iškastas karjeras bus tinkamai rekultyvuotas – teritorija bus apželdinta miško želdiniais ir žoliniais augalais, kurie įsilies į esamą kraštovaizdį.

7. Priimta atrankos išvada

Elektrėnų sav. Lajaus žvyro ir smėlio telkinio naujo ploto (3,47 ha) naudojimui poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei Visuomenės informavimo ir

dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Vilniaus skyriaus vedėja

Justina Kraskauskaitė